

**VYRIAUSIOJI RINKIMŲ KOMISIJA
POLITINIŲ PARTIJŲ IR POLITINIŲ KAMPANIJŲ FINANSAVIMO
KONTROLĖS SKYRIUS**

**PAŽYMA APIE 2016 METŲ POLITINIŲ PARTIJŲ PRIIMTŲ NARIO MOKESČIŲ,
KURIEMS GAUTI TEISINGUMO MINISTERIJOS ATSAKYMAI, KAD JUOS
SUMOKĖJĘ ASMENYS NĖRA PARTIJOS NARIAI, O PASTABOSE NURODYTA, KAD
JIE BUVO NARIAIS ANKSČIAU NEI TEISINGUMO MINISTERIJAI BUVO TEIKTI
NARIŲ SĄRAŠAI, TYRIMĄ**

2017 m. rugpjūčio 30 d. Nr. 3-71 (1.2)
Vilnius

Vyriausioji rinkimų komisija (toliau – VRK) 2017 m. balandžio 10 d. posėdyje pavedė Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriui atlikti tyrimą dėl priimtų nario mokesčių, kuriems gauti Teisingumo ministerijos (toliau – TM) atsakymai, kad juos sumokėję asmenys nėra partijos nariai, o pastabose nurodyta, kad jie buvo nariai anksčiau nei TM buvo teikti narių sąrašai. VRK patikrino politinių partijų 2016 m. narių mokesčio žurnalų (toliau – Žurnalas) duomenis apie priimtus narių mokesčius, dėl kurių yra gautas TM atsakymas „Asmuo nepriklauso nurodytai partijai“. Iš 34 750 įrašų (556 972,73 Eur) apie priimtus mokesčius toks atsakymas gautas dėl 251 įrašo (230 asmenų, suma 5 174,12 Eur).

Patikrinimo metu buvo atrinkti 2016 m. žurnalų 154 įrašai (142 asmenys, suma 3 782 Eur), dėl kurių gautas TM atsakymas „Asmuo nepriklauso nurodytai partijai“:

1. Lietuvos laisvės sąjunga (liberalai) – 4 įrašai (4 asmenys, suma 755 Eur),
2. Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdis – 4 įrašai (3 asmenys, suma 30 Eur),
3. Lietuvos socialdemokratų partija – 69 įrašai (61 asmuo, suma 1 135 Eur),
4. Tautininkų sąjunga (nuo 2017 m. birželio 16 d. Lietuvių tautininkų ir respublikonų sąjunga) – 4 įrašai (4 asmenys, suma 1 530 Eur),
5. Tėvynės sąjunga – Lietuvos krikščionys demokratai – 73 įrašai (70 asmenų, suma 332 Eur).

Likę 97 įrašai buvo išnagrinėti ir politinių partijų neprašyta papildomos informacijos dėl objektyvių priežasčių: klaida įvedant duomenis, nario mokesčio mokėtojas miręs, bet mokėjimo dieną buvo gyvas ir partijai priklausė ir t. t.

2017 m. gegužės 24 d. minėtoms partijoms buvo parašyti paklausimai dėl gautų narių mokesčių priimtumo: teirautasi konkrečių asmenų narystės partijoje laikotarpio, kitų paaiškinimų, pateiktos rekomendacijos dėl efektyvesnio nario mokesčio registravimo VRK informacinėje sistemoje ir jo tikrinimo TM.

2017 m. liepos 27 d. VRK gautas Lietuvių tautininkų ir respublikonų sąjungos atsakymas (registracijos VRK Nr. 1-1099 (7.9), kuriame, nurodant konkrečias įstojimo ir išstojimo iš partijos

datas, patvirtinama, kad visi keturi asmenys nario mokesčio mokėjimo metu buvo Tautininkų sąjungos nariais.

2017 m. birželio 26 d. VRK gautas Lietuvos laisvės sąjungos (liberalų) atsakymas (registracijos VRK Nr. 1-988 (7.9), kuriame nurodoma, kad visi keturi asmenys nario mokesčio mokėjimo metu buvo partijos nariais. Du iš jų, 2016 m. sausio – vasario mėn. sumokėję iš viso 550 Eur, 2017 m. vasario – kovo mėn. pateikė prašymus išstoti iš partijos. Dėl 2017 m. kovo mėn. VRK informacinėje sistemoje registruotų šių dviejų asmenų sumokėtų mokesčių gautas TM atsakymas, kad asmenys partijai nepriklauso.

Kiti du asmenys nebuvo įtraukti į partijos narių sąrašus TM, nes partijos sekretoriatas laiku negavo narystės anketų ir dėl šios priežasties buvo vėluota pateikti informaciją. Remiantis partijos atsakymu, pastarieji asmenys partijos nariais tapo 2016 m. vasario mėn., 2016 m. kovo, spalio mėn. sumokėjo iš viso 205 Eur narių mokesčių, o dėl jų narystės partijoje į TM buvo kreiptasi tik 2017 m. kovo mėn. ir buvo gautas neigiamas TM atsakymas. 2017 m. rugpjūčio 8 d. partijos atstovė el. paštu atsiuntė patvirtinimą, kad šie du asmenys tikrai priklauso partijai.

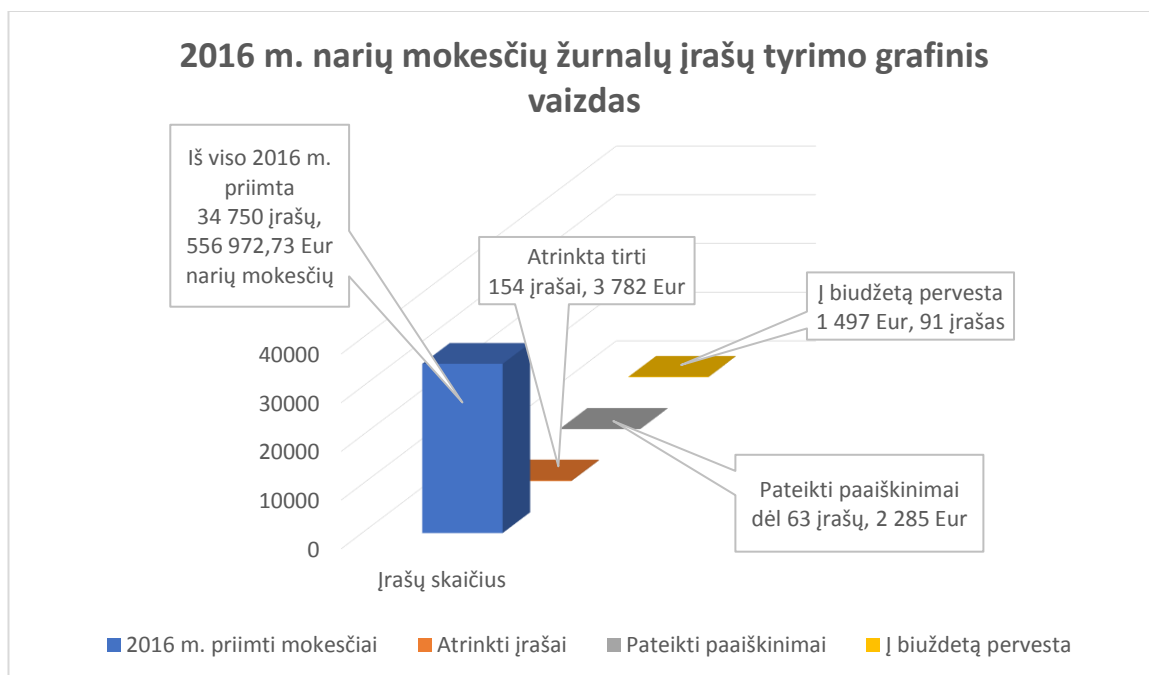
2017 m. birželio 1 d. VRK gautas Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdžio atsakymas (registracijos VRK Nr. 1-869 (7.9), kuriame informuojama, kad partija 2017 m. gegužės 31 d. į valstybės biudžetą pervedė iš VRK paklausime nurodytų asmenų gautus nepriimtinius narių mokesčius (suma 30 Eur). 2017 m. rugpjūčio 7 d. el. paštu gauta pavidimą patvirtinanti mokėjimo nurodymo kopija. 2016 m. partijos narių mokesčių žurnalas patikslintas.

2017 m. rugpjūčio 1 d. VRK gautas Lietuvos socialdemokratų partijos atsakymas (registracijos VRK Nr. 1-1111 (7.9), kuriuo informuojama, kad 2017 m. gegužės 24 d. VRK paklausimo priede nurodytų asmenų partijai sumokėta 1 131 Eur suma 2017 m. liepos 31 d. pervesta į valstybės biudžetą. Tai patvirtina partijos pateikta banko pavidimo kopija. Papildomai 2017 m. rugpjūčio 3 d. į valstybės biudžetą buvo pervesta dar vieno asmens sumokėti 4 Eur nepriimtino mokesčio. Iš viso į valstybės biudžetą pervesta 1 135 Eur. 2016 m. partijos narių mokesčių žurnalas patikslintas.

2017 m. birželio 9 d. VRK gautas Tėvynės sąjungos – Lietuvos krikščionių demokratų atsakymas (registracijos VRK Nr. 1-926 (7.9), kuriame nurodyta, kad visi 2017 m. gegužės 24 d. VRK paklausimo priede „Nario mokesčių mokėję asmenys, kurių narystės politinėje partijoje Tėvynės sąjunga – Lietuvos krikščionys demokratai faktą galimai reikia patikslinti Teisingumo ministerijoje“ nurodyti „asmenys, dėl kurių narystės partijoje kilo problemų, buvo priimti pagal partijos įstatų 11.2 punktą ir nario mokesčio mokėjimo metu save laikė partijos nariais“. Taip pat pateikti paaiškinimai dėl VRK paklausime nurodytų asmenų narystės partijoje laikotarpio ir / ar statuso. Remiantis partijos paaiškinimais, iš 70 asmenų buvo atrinkta 18 (suma 104,50 Eur), iš kurių, anot partijos, 15 mokesčio mokėjimo metu buvo „įtraukti į kitos partijos sąrašą“, 2 - „sustabdyta narystė“, 1 - „išstojęs iš partijos“ ir 2017 m. birželio 15 d. elektroniniu paštu kreiptasi į atsakingąjį partijos sekretoriato darbuotoją

V. Budreiką, prašant atsakyti, kokių veiksmų partija imsis nurodytų asmenų atžvilgiu. 2017 m. birželio 19 d. V. Budreika elektroniniu laišku atsakė, kad VRK išvardintų asmenų sumokėti mokesčiai bus gražinti juos mokėjusiems asmenims arba, jeigu nėra galimybės gražinti, pervesti į valstybės biudžetą. Dėl likusių 52 asmenų partija 2017 m. birželio 9 d. atsakyme nurodė, kad atkreips dėmesį į padarytas klaidas ir artimiausiu metu jas ištaisys, pateikdama atnaujintą sąrašą TM. 2017 m. rugpjūčio 18 d. 2016 m. Žurnalas papildytas įrašais apie 18 narių mokesčių pervedimo į valstybės biudžetą (suma 104,50 Eur), VRK pateiktos mokėjimo nurodymų kopijos.

Tyrimo rezultatai 2017 m. po VRK kreipimosi į politines partijas iš atrinktų 2016 m. narių mokesčių, dėl kurių gautas TM atsakymas „Asmuo nepriklauso nurodytai partijai“ (154 įrašai, 142 asmenys, 3 782 Eur suma), į valstybės biudžetą pervesta 1 497 Eur (91 įrašas, 82 asmenys). Dėl kitų narių mokesčių (63 įrašai, 2 285 Eur) pateikti paaiškinimai, nurodant konkrečius asmenų narystės partijoje laikotarpius, ir patvirtinimai dėl nario statuso galiojimo mokesčių mokėjimo metu. Iš tikrinimo metu peržiūrėtų narių mokesčių nepriimtinių ar klaidingai priimtų mokesčių neliko.

Stebėseną ir metodinę pagalbą

Gavus 2017 metų žurnalus bus tikrinama ar partijos laikėsi įsipareigojimo patikslinti savo narių sąrašus TM.

Atsižvelgiant į patikrinimo metu nustatytas problemas, neaiškumus, yra rengiama narių mokesčių registravimo atmintinė su rekomendacijomis, kuri bus išplatinta visiems narių mokesčius registruojantiems asmenims.

Rekomendacijos politinėms partijoms

Politinėms partijoms rekomenduojama reguliariai atnaujinti į TM teikiamą partijos narių sąrašą, gavus neigiamus TM atsakymus, patikslinti informaciją apie narius.

Nario mokesčius registruojantiems asmenims rekomenduojama registruoti narių mokesčius bei tikrinti asmenų narystę TM per 5 d. d. arba kaip įmanoma greičiau gavus narių mokesčius, kad galėtų laiku priimti sprendimą dėl mokesčio priėmimo. Tais atvejais, kai apie partijos narį gaunamas neigiamas TM atsakymas, Žurnale Pastabos lauke nurodyti tikslų pagrindą, kuo remiantis priimamas mokestis (nurodant nuo kada yra arba iki kada buvo partijos narys) ir informuoti už narių sąrašų pateikimą TM atsakinga asmenį apie asmenis, dėl kurių gauti neigiami atsakymai. Po eilinio partijos narių sąrašo teikimo TM (po kovo 1 d. ar spalio 1 d.) pakartotinai patikrinti Žurnalo įrašus, dėl kurių gauti neigiami atsakymai iš TM (įrašus galima atrinkti pasinaudojus Žurnalo paieškos parametrais ir dėl visų atrinktų kreiptis vienu metu).

Už partijos apskaitą atsakingiems asmenims primintina, kad pasinaudodami VRK informacinės sistemos galimybėmis (Žurnalo paieškos parametrais) gali vykdyti partijos (įskaitant skyrių) gautų nario mokesčių registravimo ir priėmimo kontrolę.

Vyriausiasis specialistas

Vytautas Vilys